

Mediace v členských státech - Estonsko

Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady: [et](#)

Než se obracet na soud, proč nezkusit vyřešit spor pomocí mediace? Jedná se o alternativní způsob řešení sporů, kdy zprostředkovatel pomáhá zúčastněným stranám sporu dosáhnout dohody. Estonská vláda i právníci jsou si výhod mediace dobře vědomi.

Na koho se obrátit?

V Estonsku je třeba rozlišovat mezi mediací a smírčím řízením. Mediace je široký koncept, který zahrnuje všechny činnosti, při kterých nezávislá třetí osoba bez práv náležejících soudnímu arbitru intervenuje mezi osobami, jež jsou ve sporu ohledně určité záležitosti.

Ačkoli se koncept „ombudsmana“ v zákoně o zřízení úřadu kancléře spravedlnosti (*Chancellor of Justice*) nepoužívá, tento orgán vykonává také funkci ombudsmana v rámci dohledu nad tím, zda vnitrostátní orgány dodržují základní lidská práva a svobody a zásady dobré správy, a rovněž dohlíží na místní samosprávy, právníké osoby veřejného práva a soukromé subjekty vykonávající veřejné funkce. Od roku 2011 vykonává kancléř spravedlnosti také funkci ombudsmana pro práva dětí podle článku 4 Úmluvy o právech dítěte. Další informace lze najít na [internetových stránkách](#) kancléře spravedlnosti.

Podle estonského práva se smírčím řízením rozumí činnosti smírce nebo smírčího orgánu v občanských věcech. Smírčí řízení upravuje zákon o smírčím řízení a mediaci upravuje zvláštní zákon o poskytování mediace. Zákon o smírčím řízení byl koncipován jakožto akt, který provádí směrnici 2008/52/ES o některých aspektech mediace v občanských a obchodních věcech do estonského práva.

Podle zákona o smírčím řízení může být smírcecm kterákoliv fyzická osoba, kterou strany pověřily vystupovat jako smírce. Jako smírce mohou rovněž vystupovat advokáti a notáři. Podle zvláštního zákona lze roli smírce pověřit orgán státní správy nebo místní samosprávy.

Seznam notářů, kteří jsou ochotni vystupovat jako smírce, je k dispozici na [internetové stránce](#) notářské komory.

Seznam advokátů, kteří jsou ochotni vystupovat jako smírce, je k dispozici na [internetové stránce](#) advokátní komory.

Ministerstvo sociálních věcí má v plánu rozvíjet aktivity rodinných mediátorů a smírců.

Lze se rovněž obrátit na tyto nevládní organizace:

- [Estonské sdružení mediátorů](#) poskytuje informace v estonštině i angličtině. Kontaktní osoba: [Anneli Liivamägi](#).
- [Estonská unie pro blaho dětí](#) je neziskovým sdružením hájícím práva dětí. Mezi její činnosti patří poskytovat poradenství rodičům, kteří se hodlají rozvést nebo odloučit, a pobízet je, aby využili služeb smírce za účelem ochrany zájmů jejich dětí. Unie organizuje vzdělávací lekce k rodinné mediaci.
- [Estonské sdružení pojišťoven](#) zřídilo pojišťovacího mediátora, který se zabývá spory mezi pojištěnými osobami a pojišťovny nebo pojišťovacími makléři.

Podle zákona o řešení kolektivních pracovních sporů mají strany v případě kolektivního pracovního sporu (sporu o podmínky kolektivní smlouvy) právo využít veřejného smírce. Veřejný smírce je nestranným odborníkem, který pomáhá osobám v pracovním sporu dosáhnout kompromisu.

Kontaktní adresa veřejného smírce pro kolektivní pracovní spory: Henn Pärn, Public Conciliator, tel.+372 6269960, e-mail Henn.Parn@riikiklepitaja.ee. Další informace jsou k dispozici na [internetové stránce](#) veřejného smírce.

V jaké oblasti je mediace přípustná či nejběžnější?

Smírčí řízení upravené v zákoně o smírčím řízení lze v zásadě využít k vyřešení všech občanskoprávních sporů. Existuje smírčí řízení v občanských věcech v případech, kdy se spor týká vztahů soukromého práva a rozhoduje o nich okresní soud. Přestože neexistují srovnávací statistické údaje, je pravděpodobné, že mediace je nejběžnější v oblasti rodinného práva.

Kancléř spravedlnosti řeší spory týkající se diskriminace, kdy jednotlivec tvrdí, že byl vystaven diskriminaci založené na pohlaví, rase, národnosti (etnickém původu), barvě pleti, jazyku, původu, náboženském vyznání, politickém či jiném přesvědčení, finančním či sociálním postavení, věku, zdravotním postižení, sexuální orientaci nebo jiných důvodech uvedených v zákoně. Mediátoři mohou rovněž jednat v případech porušení základních práv.

Veřejný smírce může vystupovat jako smírce v kolektivních pracovních sporech.

Existují zvláštní pravidla, která se musí dodržovat?

Smírčí řízení podle estonského práva je v zásadě dobrovolné.

Estonské sdružení mediátorů sestavilo profesní požadavky, které musí splnit smírčí hodlající vystupovat jako rodinní mediátoři v Estonsku.

Estonský občanský soudní řád má zvláštní ustanovení pro smírčí řízení prováděné soudcem pro situace, kdy rodič porušuje nařízení upravující styk s dítětem. Podle článku 563 řádu může soud na návrh jednoho z rodičů předvolat oba rodiče za účelem smírného urovnání sporu. Soud předvolá oba rodiče, kteří se musí dostavit osobně, a informuje je o případných právních následcích (pokuta nebo zadržení), které nastanou, pokud se nedostaví.

Občanský soudní řád rovněž stanoví, že soud může sporným stranám nařídít, pokud to vzhledem k okolnostem případu a průběhu řízení považuje za nutné, aby se zúčastnily smírčího řízení podle zákona o smírčím řízení.

Smír prostřednictvím kancléře spravedlnosti je upraven v článcích 35⁵-35¹⁵ zákona o zřízení úřadu kancléře spravedlnosti.

Řešení kolektivních pracovních sporů, činnosti veřejného smírce a práva a povinnosti stran účastnících se daného procesu upravuje zákon o řešení kolektivních pracovních sporů.

Jednací řád pojišťovacího mediátora Estonského sdružení pojišťoven je k dispozici [online](#).

Ministerstvo sociálních věcí pomáhá rozvíjet rodinnou mediaci, což zahrnuje vytvoření standardních kvalifikačních požadavků pro rodinnou mediaci. V budoucnosti budou moci orgány státní správy nebo místní samosprávy nabízet mediaci a hradit náklady na některé mediační služby.

Informace a vzdělávání

Informace o smírčích jednáních podle zákona o smírčím řízení, včetně advokátů a notářů, lze nalézt na internetových stránkách osob vystupujících jako smírce. Na [internetové stránce](#) Notářské komory je k dispozici seznam notářů, kteří jsou ochotni vystupovat jako smírce. Stejně informace o advokátech lze získat na [internetové stránce](#) Estonské advokátní komory.

Na [internetové stránce](#) kancléře spravedlnosti lze získat informace o jeho činnosti jako smírce.

Na [internetové stránce](#) veřejného smírce lze získat informace o jeho činnosti jako veřejného smírce.

Vzdělávání mediátorů je poskytováno privátním sektorem (např. sdružením mediátorů). Neexistuje žádná zvláštní regulace vzdělávání mediátorů.

Kolik stojí mediace?

Smírčí řízení podle zákona o smírčím řízení není bezplatné, jeho cena je předmětem dohody mezi mediátorem a zúčastněnými stranami. Podle údajů na internetové stránce Sdružení mediátorů v roce 2013 stálo jedno individuální sezení v rámci rodinné mediace 60 EUR. Náklady na mediaci se mezi strany rovnoměrně dělí.

V případě, že soud považuje za nutné požádat smírce nebo mediátora o vyřešení sporu, ekonomicky slabší strana může požádat o státní pomoc s úhradou nákladů této služby.

Pokud jako smírce vystupuje kancléř spravedlnosti, žádné poplatky se neplatí. V souvislosti s jeho smírčím řízením však mohou vzniknout další náklady. Kancléř spravedlnosti rozhodne, kdo má tyto náklady nést.

Řešení kolektivních pracovních sporů veřejným smírce rovněž není zpoplatněno. Náklady vyplývající z řešení kolektivního pracovního sporu nese strana, která je zavínila, nebo se rozdělí mezi strany na základě vzájemné dohody.

Pojišťovací mediátor Estonského sdružení pojišťoven si účtuje správní poplatek 50 EUR a pojišťovací smírce poplatek v maximální výši 160 EUR. Není-li smírčí řízení úspěšné, platí se pojišťovacímu smírci pouze polovina poplatku.

Je dohoda, která je výsledkem mediace, vykonatelná?

Podle zákona o smírčím řízení je dohoda, která je výsledkem smírčího řízení, vykonatelná poté, co byla, na návrh, příslušným postupem prohlášena za vykonatelnou (čl. 627 odst. 1 a 2) občanského soudního řádu). Rovněž notář nebo advokát mohou prohlásit dohodu vyplývající ze smírčího řízení za vykonatelnou v souladu s pravidly stanovenými v zákoně o notářích.

Dohoda dosažená za pomoci veřejného smírce ohledně řešení kolektivního pracovního sporu je závazná pro obě strany a platí od okamžiku jejího uzavření, pokud si strany nedohodly jiné datum nabytí účinnosti. Tento druh dohody však není vykonatelným právním titulem.

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 12/12/2014